

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2018

Kinda kommun

*Susanne Lindberg
Certifierad kommunal
revisor*

*Lara Masri
Revisionskonsult*

Mars 2019

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	6
3.2.1.	Iakttagelser	6
3.2.2.	Revisionell bedömning	7
3.3.	Rättvisande räkenskaper	7
3.3.1.	Iakttagelser	7
3.3.2.	Revisionell bedömning	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för 2018. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2018 är delvis uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2018 är till viss del uppfyllda.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed med undantag av att exploateringsfastigheter redovisas som anläggningstillgång i stället för omsättningstillgång samt att den sammanställda redovisningens balans- och resultaträkning inte redovisas jämte kommunens.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl a till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12:2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Nämndernas rapportering till fullmäktige har granskats såsom den presenteras i årsredovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande

bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen, d v s den utesluter inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2019-03-26. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2019-04-01 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2019-04-15.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomistrateg och redovisningsekonom.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunens verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas inte väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Av årsredovisningen framgår i tillräcklig omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information.

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Ekonomiska nyckeltal redovisas men däremot saknas nyckeltal för verksamheten. Olika typer av nyckeltal skulle vara relevant att visa från olika verksamhetsområden. Detta bör på ett tydligare sätt framgå av förvaltningsberättelsen.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och verksamhet.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om budgetavvikelser för större investeringar lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Driftredovisning

Utfallet av kommunens driftverksamhet redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om orsaker till nämndernas budgetavvikelser lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med RKR och kommunen redovisar en ekonomi i balans för år 2018.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av ekonomisk ställning.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i allt väsentligt innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

Avvikelse mot lag och god sed sker avseende att:

- Särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretaget har inte lämnas i enlighet med RKR 8.2 *Sammanställd redovisning* vad gäller noter.
- Avskrivningar på investeringar påbörjas året efter att investeringsprojektet avslutas vilket är ett avsteg från RKR 11.4 *Materiella anläggningstillgångar*.
- Exploateringsfastigheter redovisas som anläggningstillgång i stället för omsättningstillgång vilket inte är enligt lagens krav.

3.2. God ekonomisk hushållning

I både kommunens verksamhetsplan och budget 2018 samt årsredovisning 2018 anges att arbetet med att utveckla kommunens styr- och kvalitetsmodell pågår. Modellen är övergripande och gäller för alla verksamheter.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning av de två finansiella mål kommunen ställt upp för verksamhetsåret i samband med antagande av verksamhetsplan och budget 2018:

Finansiellt mål	Utfall 2018	Status mål
Resultatmål: Resultatet ska uppgå till minst två procent av skatteintäkterna (%)	0,8 % (0,5 % exkl. jämförelsestörande poster)	Målet ej uppfyllt
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse ska vara positiv (%)	25,7 %	Målet uppfyllt

Av redovisningen framgår att kommunen för verksamhetsåret 2018 uppfyllt ett av två finansiella mål. Beslutat resultatmål kunde inte uppnås trots ökade skatteintäkter och generella statsbidrag inkl. finansiella poster (+11,5 mnkr). Detta förklaras i årsredovisningen bland annat med att verksamhetens intäkter minskat (-9,2 mnkr) samtidigt som kostnaderna ökat (+14 mnkr) jämfört med år 2017.

Mål för verksamheten

Kommunens målstruktur presenteras i dokumentet *Utveckling Kinda*, antaget av fullmäktige 2015-11-30. Målstrukturen utgår från kommunens vision och fyra utvecklingsom-

råden, vilka konkretiserats i åtta kommunfullmäktigemål för mandatperioden. Målen är adresserade till en eller flera nämnder och utvärderas baserat på fastställda kvantitativa indikatorer och beslutad målnivå. Utifrån kommunfullmäktigemålen tar styrelse och nämnder beslut om åtaganden, vilka ska bidra till att kommunfullmäktigemålen uppfylls.

Kommunfullmäktigemål och åtaganden utvärderas efter trafikljusskalan i årsredovisningen. Utvärderingen kompletteras med kommentar till bedömd måluppfyllelsenivå. Nämndernas åtaganden utvärderas dock inte i samtliga fall genom kvantitativt definierade målnivåer.

Av årsredovisningen framgår att ett av åtta kommunfullmäktigemål för mandatperioden är uppfyllda, att fem av åtta mål är delvis uppfyllda samt att två av de åtta målen inte har uppfyllts för verksamhetsåret 2018. Av nämndernas åtaganden bedöms 23 av 36 vara uppfyllda, 2 av 36 delvis uppfyllda samt 10 av 36 ej uppfyllda. Vid sidan av detta bedöms ett nämndåtagande vara till hälften uppfyllt och till hälften inte uppfyllt, eftersom det utvärderas baserat på två indikatorer vilka visar motsatt resultat.

Samtliga kommunfullmäktigemål och åtaganden presenterade i årsredovisning förutom ett överensstämmer med de fastställda i kommunens verksamhetsplan och budget 2018. Åtagande kopplat till kultur- och fritidsnämndens att, aktivt arbeta med att minska miljöbelastningen, följs inte upp i årsredovisning.

3.2.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årets resultat är delvis förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Ett av två finansiella målen är uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2018 är till viss del uppfyllda.

Ett åtagande upptaget i kommunens budget 2018 följs inte upp i årsredovisningen. Vidare noteras att samtliga nämndåtaganden inte utvärderas genom kvantitativt definierade målnivåer. Detta försvårar revisionell bedömning avseende rimlighet i kommunens bedömning av måluppfyllelsenivå.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Iakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter samt redovisar i allt väsentlig samtliga kommunens intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret.

Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Årets resultat är positivt och uppgår till 4 643 tkr (13 389 tkr). Resultatet medför därför en negativ avvikelse mot budget med 16 175 tkr enligt tabell nedan.

Av lämnade resultatkommentarer redogörs för budgetavvikelserna och där framgår bl a att vård- och omsorgsnämndens avvikelse till största del avser institutionsplaceringar, ekonomiskt bistånd och hemtjänsten.

Avvikelse mot budget	
Vård- och omsorgsnämnd	-12 108
Samhällsbyggnadsnämnd	-864
Skatteintäkter och utjämning m m	-2 558
Övrigt	-645
Summa avvikelse	-16 175

I jämförelse med föregående år har verksamhetens intäkter minskat med 9 281 tkr och verksamhetens kostnader ökat med 14 112 tkr. Av lämnade upplysningar framgår orsakerna till minskningen respektive ökningen.

Resultaträkning, tkr	Utfall 2018	Budget 2018	Budget- avvikelse	Utfall 2017
Verksamhetens intäkter	140 745	116 808	23 937	150 026
Verksamhetens kostnader	-685 374	-636 845	-48 529	-671 262
Jämförelsestörande poster	1 950	-	1 950	-2 381
Avskrivningar	-21 103	-20 436	-667	-19 925
Verksamhetens nettokostnader	-563 782	-540 473	-23 309	-543 542
Skatteintäkter	415 470	419 303	-3 833	407 184
Genereilla statsbidrag och utjämning	153 117	143 239	9 878	150 451
Finansiella intäkter	1 655	750	905	758
Finansiella kostnader	-1 816	-2 000	184	-1 463
Årets resultat	4 644	20 819	-16 175	13 388

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter med undantag av att exploateringsfastigheter redovisas som anläggningstillgångar. Värdet uppgår till 2 962 tkr och bör omklassificeras till omsättningstillgång. Troligen ska inte hela posten omklassificeras då viss del är att hänföra till markreserv.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt kommunens tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i KRL.

I likhet med tidigare år har vi noterat att aktiveringar av investeringar endast sker en gång per år vilket inte är enligt god redovisningssed. Vi rekommenderar att kommunen påbörjar avskrivning när investeringarna tas i bruk.

I balansräkningen redovisar kommunen avsättning för deponi uppgående till 22 968 tkr en ökning med 2 152 tkr jämfört med föregående år. Enligt RKR:s Rekommendation 10.2 *Avsättningar och ansvarsförbindelser* ska avsättningar för återställande av deponi nuvärdeberäknas samt vissa upplysningar lämnas. Detta finns inte medtaget i årsredovisningen varför vi rekommenderar att kommunen följer upp att redovisning sker enligt RKR framöver.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd gällande rekommendation. Den omfattar tillräckliga noter. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är inte uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar inte motsvarande noter. Uppställningen följer därmed inte god redovisningssed.

Avvikelse mot god sed finns också avseende notupplysningar som inte lämnas i samma omfattning som för kommunen, exempelvis verksamhetens intäkter.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s rekommendation 8.2 *Sammanställd redovisning* ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

Följande avvikelser från god redovisningssed har noterats:

- Särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen lämnas inte i enlighet med RKR 8.2 *Sammanställd redovisning*.
- Upplysningar har inte lämnats i årsredovisningen om särskild avtalspension och visstidspensioner i enlighet med RKR 2.2 *Särskild avtalspension m m* vilket framgår av kommunens redovisningsprinciper.

3.3.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

2019-03-26

Lars Högberg
Uppdragsledare

Susanne Lindberg
Projektledare